

Voorstel gemeenteraad

Kenmerk 25int06859
Onderwerp Gedragcodes integriteit politiek ambtsdragers

Aan de gemeenteraad,

Samenvatting voorstel

De gemeenteraad stelt zowel voor de eigen leden als voor het college van burgemeester en wethouders een gedragscode vast. Dat is zo vastgelegd in de Gemeentewet. De gedragscode is een richtsnoer voor het handelen van deze politiek ambtsdragers bij de invulling van hun verantwoordelijkheid voor de integriteit van het openbaar bestuur. De oude gedragscode is vastgesteld in 2013, daarom wordt deze vernieuwd.

Aan uw gemeenteraad wordt voorgesteld

1. de gedragscode integriteit gemeenteraadsleden Borne 2026 (25int06041) vast te stellen.
2. de gedragscode integriteit burgemeester en wethouders Borne 2026 (25int06081) vast te stellen.
3. het protocol omgang met (vermoedens van) integriteitsschendingen politiek ambtsdragers gemeente Borne (25int06854) vast te stellen.
4. De nota integriteit gemeente Borne, vastgesteld op 5 februari 2013 (12int01984) in te trekken voor zover deze betrekking heeft op, of van toepassing is voor, de politiek ambtsdragers van de gemeente Borne.

Aanleiding

De gemeenteraad is op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor de vaststelling van gedragscodes integriteit voor de gemeenteraadsleden, de burgemeester en de wethouders. Op 5 februari 2013 heeft de gemeenteraad de nota integriteit voor de gemeente Borne vastgesteld. Deze nota bevat de gedragscodes voor de politiek ambtsdragers (gemeenteraadsleden, burgemeester en wethouders) en de integriteitsregels voor de ambtelijke organisatie.

De afgelopen jaren heeft het denken over integriteit, en ook de daarbij behorende regelgeving, niet stilgestaan. Het is daarom goed om de gedragscodes te actualiseren. In 2023 heeft de VNG geactualiseerde modelgedragscodes gepubliceerd. Daarbij is een afzonderlijke modelgedragscodes opgesteld voor de gemeenteraad en een gedragscode voor de burgemeester en de wethouders. Voorgesteld wordt om op grond van deze modellen nieuwe gedragscodes integriteit voor de politiek ambtsdragers in Borne vast te stellen.

Daarnaast heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een model protocol opgesteld. In dit protocol is een werkwijze vastgelegd hoe omgegaan wordt met (het vermoeden van) een integriteitsschending door een politiek ambtsdrager.

Voordat ik dit voorstel aan u voorleg, heb ik de gedragscodes en het protocol besproken met het presidium van uw raad en het college van burgemeester en wethouders. Naar aanleiding hiervan zijn de gedragscodes op een aantal punten aangepast.

Beoogd effect

Het vastleggen van gedragscodes zorgt voor heldere normen en draagt bij aan integer handelen van politieke ambtsdragers en aan het vertrouwen van de samenleving in het gemeentelijk bestuur.

Argumenten

1.1 Actualisatie van de bestaande gedragscode gemeenteraadsleden

De bestaande gedragscode dateert uit 2013 en is daarmee verouderd. Voorgesteld wordt daarom op de gedragscode, op basis van de modelgedragscode van de VNG, te actualiseren.

2.1 Actualisatie van de bestaande burgemeester en wethouders

De bestaande gedragscode dateert uit 2013 en is daarmee verouderd. Voorgesteld wordt daarom op de gedragscode, op basis van de modelgedragscode van de VNG, te actualiseren.

3.1 Procedure voor omgang met (vermoedens van) integriteitsschendingen politiek ambtsdragers

De gemeente Borne kent nog geen protocol of afspraken over de wijze waarop omgegaan wordt met (vermoedens van) integriteitsschendingen van politiek ambtsdragers. Op grond van artikel 170 lid 2 van de Gemeentewet bevordert de burgemeester de bestuurlijke integriteit van de eigen gemeente. Vanuit deze verantwoordelijkheid vervult de burgemeester een belangrijke rol bij de behandeling van vermeende integriteitsschendingen in de gemeente. De burgemeester geeft regie aan het proces dat volgt op een melding. Het protocol geeft de burgemeester handvatten voor de wijze waarop een dergelijk melding wordt behandeld. Ook geeft het melders en politiek ambtsdragers vooraf duidelijkheid over de wijze waarop met meldingen wordt omgegaan.

4.1 Intrekken oude gedragscodes

Met het vaststellen van de nieuwe gedragscodes moet de nota integriteit uit 2013 worden ingetrokken. Omdat deze nota integriteit zowel geldt voor de ambtelijke organisatie als voor de politiek ambtsdragers, wordt deze enkel ingetrokken voor zover deze betrekking heeft op of van toepassing is voor politiek ambtsdragers. Er wordt gewerkt aan de actualisatie van het integriteitsbeleid voor de ambtelijke organisatie. Op het moment dat deze actualisatie wordt vastgesteld, wordt de nota integriteit uit 2013 volledig ingetrokken.

Kanttekeningen en alternatieven

2.1 Buitenlandse dienstreizen

In de modelgedragscode zijn bepalingen opgenomen over het melden en verlenen van toestemming voor buitenlandse dienstreizen. Deze voorwaarden zijn niet opgenomen in de Bornse verordening rechtspositie raads- en commissieleden en de regeling rechtspositie voor burgemeester en wethouders. Daarom wordt voorgesteld deze bepalingen ook niet in de gedragscode over te nemen.

Financiën

De uitvoering van dit besluit heeft geen financiële consequenties.

Vervolg na besluitvorming

Na vaststelling worden de gedragscodes op de gebruikelijke wijze gepubliceerd. In de introductieprogramma's voor de nieuwe gemeenteraad en het nieuwe college na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026, zullen de geactualiseerde gedragscodes aandacht krijgen.

Borne, 13 januari 2026

Burgemeester van de gemeente Borne,

de burgemeester,

drs. J.H.R. Pierik

Bijlage(n)

- Concept raadsbesluit gedragscodes integriteit politiek ambtsdragers (25int06868)
- Gedragscode integriteit gemeenteraadsleden Borne 2026 (25int06041)
- Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders Borne 2026 (25int06081)
- Protocol omgang met (vermoedens van) integriteitsschendingen politiek ambtsdragers gemeente Borne (25int06854)